

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE
Vojkova 61, 1000 Ljubljana

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE
Tržaška 221, Ljubljana
☎ 01 24 19 750
Fax: 01 24 19 764
✉ E-pošta: gasilska.zveza-slo@siol.net
Spletna stran: www.gasilec.net

Zadeva: Sodelovanje gasilskih enot na prometni nesreči ali nesreči z nevarno snovjo

Uvod:

Glede na čedalje glasnejše izpostavljanje problematike, da se na nekaterih območjih ob izvajanju intervencij ob nesrečah v cestnem prometu aktivira preveč gasilskih enot (GE) hkrati (poleg pristojne gasilske enote širšega pomena - GEŠP), kar v posameznih primerih povzroča težave pri samem izvajanju intervencije, je bilo s strani Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje predlagano, da se na terenu (Občinsko gasilsko poveljstvo - OGP, Gasilska zveza - GZ) skuša uskladiti, kdaj, kje in pod kakšnimi pogoji je smiselno ob tovrstni intervenciji poleg pristojne GEŠP¹ aktivirati še lokalno GE, ki mora biti ustrezno opremljena in usposobljena za tehnično reševanje v prometnih nesrečah. Predlagano je bilo, da se v primeru časovne dosegljivosti pristojne GEŠP do 15 minut lokalnim skupnostim odsvetuje vključitev lokalne GE v občinski načrt aktiviranja.

1. Alarmni plan

Alarmiranje gasilskih enot poteka v skladu z določili Zakona o gasilstvu² (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) V občini se zagotavlja enotno obveščanje in aktiviranje GE v skladu z **operativnimi gasilskim načrtom občine**, katerega sestavni del je tudi načrt obveščanja in aktiviranja GE. **Operativni gasilski načrt občine izdela gasilsko poveljstvo občine, potrdi pa ga župan oziroma oseba, ki jo on pooblasti.** Načrt obveščanja in aktiviranja GE, ki ga potrdi župan oziroma oseba, ki jo on pooblasti, mora občina predložiti regijskemu centru za obveščanje, pristojnemu za aktiviranje gasilcev v občini.

2. Intervencija

a. Aktiviranje

Regijski centri za obveščanje aktivirajo GE, enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč preko osebnega klica, elektronskih komunikacij, s sirenami oziroma na druge načine v skladu z občinskimi načrti zaščite, reševanja in pomoči oziroma načrtom obveščanja in aktiviranja gasilskih enot v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja³.

Alarmni plan je zavezujoč tudi v primeru prometnih nesreč in nesreč z nevarnimi snovmi. V kolikor ima lokalna skupnost v načrtu aktiviranja v primeru prometne nesreče ali nesreče z nevarno snovjo predvideno aktiviranje lokalne osrednje GE, se istočasno aktivira osrednjo GE in GEŠP.

¹ Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07 s spremembami in dopolnitvami)

² Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo)

³ Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS, št. 105/07)

b. Izvoz

Člani operativne GE se opremijo z osebno gasilsko zaščitno opremo. Dokončno se lahko opremijo tudi v gasilskem vozilu. Gasilska enota izvozi z osnovnim operativnim vozilom, ko je to popolneno s kompletno operativno posadko vozila in je zagotovljena njegova operativna uporaba glede na vrsto intervencije.

Takoj po izvozu gasilskega vozila na intervencijo je treba to sporočiti operaterju v Regijskem centru za obveščanje ter od njega pridobiti morebitne dodatne informacije o intervenciji.

c. Prihod na kraj nesreče pred GEŠP

I. Prometna nesreča

Pri prometni nesreči lahko poleg GEŠP izjemoma ukrepa le s strani župana pooblaščen osrednja GE, ki je ustrezno opremljena in usposobljena za tehnično reševanje⁴ v prometnih nesrečah.

Vodja enote, ki prva prispe na mesto dogodka, mora opraviti hitri ogled lokacije nezgode in oceniti stanje na kraju nezgode ter opredeliti število poškodovanih oseb ter resnost njihovih poškodb. Vodja intervencije določi postavitve vozil in skupine za opravljanje posameznih nalog.

Gasilska vozila se postavijo tako, da omogočajo njihov optimalni izkoristek in postavitev vozil GEŠP ter ostalih gasilskih in reševalnih enot, hkrati pa se vozila postavijo tudi tako, da zagotavljajo naletno zaščito.

Nato je enota dolžna zagotoviti požarno zavarovanje, ki se ga opredeli glede na vrsto vozil in tovor, ki ga ta prevažajo, sledi lahko pristop k reševanju v skladu z operativnim taktičnim pristopom⁵ in gasilsko taktiko reševanja v primeru prometnih nesreč.

Pomembna naloga enote je tudi nudenje prve pomoči poškodovancem v skladu z veljavno stroko in navodili reševalnega osebja.

II. Nesreča z nevarno snovjo

Pri nesreči z nevarno snovjo lahko poleg GEŠP ukrepa le s strani župana pooblaščen osrednja GE, ki je ustrezno opremljena in usposobljena za posredovanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Gasilska enota se ustavi na primerni razdalji glede na vrsto nevarne snovi, ki pa ne sme biti manjša od 100 m pred virom nevarnosti.

Vodja enote opravi ogled kraja nezgode, z ustrezne razdalje preveri situacijo na terenu ter opredeli nevarnosti. Na podlagi ugotovitev določi začetno nevarno območje.

Če GE ne razpolaga z ustrezno opremo za reševanje v primeru nesreče z nevarno snovjo ter nima ustrezno usposobljenega kadra, potem aktivnosti omeji le na zavarovanje kraja nesreče.

d. Poročanje ReCO

Vodja intervencije mora po prihodu na kraj nesreče pristojni regijski center za obveščanje seznaniti zlasti z vrsto, obsegom in posledicami nesreče, s podatki o mrtvih, poškodovanih ali pogrešanih

⁴ Opravljen tečaj specialnosti za tehnično reševanje

⁵ OPERATIVNO TAKTIČNI POSTOPEK OTP 30.002, Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana, razvojno raziskovalna naloga

osebah in živalih, o morebitni potrebni pomoči dodatnih sil za zaščito, reševanje in pomoč oziroma drugih organov in služb ter izvajanju morebitnih zaščitnih ukrepov.⁶

e. Predaja vodenja intervencije

Po prihodu GEŠP **vodja intervencije preda vodenje poveljniku te enote**⁷, sam pa vodi intervencije pomaga pri nadaljnjem vodenju intervencije.

Zamenjavo vodje intervencije⁸, je treba sporočiti v pristojni regijski center za obveščanje. Vodja intervencije je v vsaki fazi izvajanja zaščite, reševanja in pomoči v posamezni nesreči, lahko le ena oseba.

f. Prihod na kraj nesreče po prihodu GEŠP enote

Vodja GE ali gasilskega vozila, ki na intervencijo pride za GEŠP, se mora javiti vodji intervencije, oziroma na sprejemnem mestu, če je to organizirano, in ukrepati v skladu s povelji in navodili, ki jih je prejel od vodje intervencije oziroma od vodje sprejemnega mesta.

3. Izvajanje usposabljanj in vaj

V občinah, kjer načrt aktiviranja GE v primeru prometne nesreče ali nesreče z nevarno snovjo predvideva hkratno aktiviranje GEŠP in osrednje GE so GEŠP in teritorialne enote dolžne izvajati skupne priprave za sodelovanje na intervencijah ob prometnih nesrečah in nesrečah z nevarno snovjo. V ta namen pripravijo operativni načrt in praviloma vsaj enkrat letno izvajajo redna teoretična in praktična usposabljanja, skupaj z reševalnimi enotami in policijo.

Franci Petek,
poveljnik Gasilske zveze Slovenije:

Darko But
sekretar
generalni direktor

⁶ Pravilnik o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 26/08, 28/12 in 42/12) – 8. člen

⁷ Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) – 40. člen

⁸ Pravilnik o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 26/08, 28/12 in 42/12) – 7. člen